

Мишин О. Ю., к.е.н. доц. кафедри міжнародних економічних відносин

ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

Мишина С. В., к.е.н, доц. кафедри соціальної економіки

ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

Мишин А.Ю., Мишина С.В.

Mishyn O.Y., Mishyna S.V.

Ел. адреса: svitlana.mishyna@hneu.net

Методичне забезпечення аналізу економічної безпеки на підприємстві

Анотація. Обґрунтовано роль аналізу у забезпеченні економічної безпеки підприємства. Розглянуто існуючі підходи до аналізу економічної безпеки. Визначено переваги і недоліки різних методів аналізу економічної безпеки підприємства. Удосконалено методичне забезпечення аналізу економічної безпеки підприємства за рахунок комбінованого використання різних методів аналізу.

Аннотация. Обоснована роль анализа в обеспечении экономической безопасности предприятия. Рассмотрены существующие подходы к анализу экономической безопасности. Определены преимущества и недостатки разных методов анализа экономической безопасности предприятия. Усовершенствовано методическое обеспечение анализа экономической безопасности предприятия за счет комбинированного использования различных методов анализа.

Annotation. The role of analysis in ensuring the economic security of an enterprise has been substantiated. The existing approaches to the analysis of economic security are considered. The advantages and disadvantages of various methods for analyzing the economic security of an enterprise are determined. The methodological support of the analysis of the economic security of the enterprise has been improved due to the combined use of various methods of analysis.

Ключові слова: аналіз, аналіз економічної безпеки, безпека, економічна безпека, методи аналізу.

Ключевые слова: анализ, анализ экономической безопасности, безопасность, экономическая безопасность, методы анализа.

Keywords: analysis, analysis of economic security, security, economic security, methods of analysis.

Належний рівень економічної безпеки є запорукою стабільного та ефективного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. У сучасних реаліях виникає проблема достовірної оцінки рівня економічної безпеки. Для цього необхідним є аналіз існуючого методичного забезпечення оцінки економічної безпеки.

Так Волощук Л. О. [1] систематизує існуючі підходи до оцінки економічної безпеки і розглядає такі з них, як: індикаторний; ресурсно-функціональний; програмно-цільовий; системно-цільовий, економіко-математичний, ітераційний та підхід на основі економічних ризиків. Так, Отенко І. П. [2] визначає такі підходи до визначення рівня економічної безпеки: індикаторний (пороговий); ресурсно-функціональний; програмно-цільовий; комплексний; підхід на основі теорії економічних ризиків. Більшість науковців визнають доцільність згаданих вище підходів. Як на нашу думку, найбільш дієвим є комплексний підхід, що ґрунтується на поєднанні декількох методів оцінки економічної безпеки.

Для застосування комплексного підходу до оцінки економічної безпеки доцільним є аналіз переваг і недоліків різних методів оцінки економічної безпеки. Методи оцінки базуються на відповідних підходах.

В табл. 1 подано переваги та недоліки основних методичних підходів до аналізу економічної безпеки.

Вибір методу оцінки економічної безпеки у кожному конкретному випадку здійснюється з урахуванням цілей та завдань оцінки, специфіки діяльності підприємства, наявності необхідної інформації та інших об'єктивних факторів. Перелік показників економічної безпеки визначається кожним підприємством самостійно залежно від його специфіки, використовуваних підходів до управління, участі у галузі. Ефективність визначення параметрів порогових значень індикаторів безпосередньо залежить від достовірності та якості інформації, що використовується.

Переваги і недоліки основних методичних підходів до оцінки економічної безпеки

Методичний підхід	Переваги	Недоліки
Індикаторний	Індикатори можуть бути як частковими, так і узагальнюючими, такими, що характеризують як окремі складові безпеки, так і її рівень в цілому	Складність визначення граничних чи еталонних значень індикаторів
Програмно-цільовий	Інтегрування показників дозволяє отримати об'єктивні результати	Складність правильного визначення методів інтегрування показників, що вимагає високої кваліфікації персоналу
Ресурсно-функціональний	Комплексно аналізується рівень безпеки за функціональними показниками	Необхідність в детальному вивченні функціональних процесів
Експертний	Можливість аналізу тих показників, що не підлягають кількісній оцінці	Складність підбору досвідчених експертів; суб'єктивність їх думки
Підхід на основі використання економіко-математичних методів	Можливість оцінювати стохастичні моделі, що визначають рівень економічної безпеки	Необхідність у знаннях математичного апарату, зборі детальної інформації за значний термін часу

Науковою новизною дослідження є удосконалення науково-методичного забезпечення оцінки рівня економічної безпеки на засадах комплексного підходу, що полягає в комбінованому застосуванні різних методів оцінки з урахуванням цілей, призначення оцінки та специфіки функціонування підприємства. Перспектива подальших наукових досліджень у даному напрямі полягає у формуванні системи показників-індикаторів оцінки економічної безпеки підприємства.

Список літератури:

1. Волощук Л. О. Класифікація підходів та методів формування аналітичних інструментів оцінювання економічної безпеки. Економіка: реалії часу. 2015. №5 (15). С. 224 -231.
2. Отенко І. П., Яртим І. А. Оцінювання економічної безпеки в процесах розвитку підприємства. Бізнес Інформ. 2013. №11. С. 255–261.